

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamezne številke se prodajojo po **3 novč.** (6 stotink) v mrežnih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Novem mestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petih poslanic, smrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON Stev. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Vojna na skrajnem Vztoku.

Brzojavne vesti.

Baltiška eskadra

PARIZ 24. »Agence Havas« poroča iz Mjunge: Admiral Rođestvenski je v nekem pogovoru izjavil, da mu ni neznano, da se nahajajo japonske vojne ladije v bližini. Na vožnji ob vzročni obali otoka Madagaskarja je sam opazil širi ladiji, ki jih je imel z japonske ladije. Vendar ne meni, da bi bil admiral Togo zakrivil pogreško ter se tako daleč od svoje operacijske baze odstranil, da bi nepadel rusko brodovje. Admiral Rođestvenski pričakuje v kratkem prihod divizije Petrovskoga. — Rusko brodovje, ki je na odprttem morju usidrano pri otoku Nossi-Bé, ima 45 ladij. Ladije spremila mnogo nemških ladij s premogom. Vročina je zelo velika, pet mornarjev je umrlo za solčarico. Že tri dni deluje močno ter razsija ob enem precej močan vihar. Zdravstveno stanje častnikov in možtva je izvrstan.

Dogodki v Rusiji.

Strajk v Moskvi.

MOSKVA 24. (Petrograjska brzojavna agentura). Danes opoldne je pričel štrajk v tiskarnah. Nekateri časopisi ne bodo mogli jutri iziti. Strajkujoči delaveci tovarna za usnje se vedejo mirno. Na ukaz redarstva je bilo v prodajalnicu orožja odstranjeao orožje. Največ teh poslednjih prodajalnic je zbrano.

MOSKVA 24. Danes opoldne je zbralo število štrajkujočih 10.000.

MOSKVA 24. Opoldne je pričel oddelek tovarniških delavcev pred tovarno Hopper, da bi tam izsilili, da se preneha z delom. Ker niso delaveci pustili v tovarno, so isti s silo vdrli v tvorno ter izsilili ustavitev dela.

MOSKVA 24. (Petrogr. brz. agentura). Razpoloženje v delavskih krogih je bilo zjutraj razburjeno, zvečer je bilo pa mirneje. Neka veča tiskarna, ki tiska širi časnike, je nadeja, da se z delaveci sporazumi ter da bo potem takoj zamogla pričeti z delom. Peki, kočičaj je posli so mirni.

MOSKVA 24. (Petrogr. brz. agentura). V nekem predmestju Moskve so se tekom predpoludne zbirale male gručne delavec. V središču mesta in na Kremlju vladu popolno mir. Prebivalstvo se vede mirno, dnevni posli se razvijajo normalno.

Strajk v Petrogradu.

PETROGRAD 24. Uradno je bilo objavljeno: Tekom včerajšnjega dne ni bilo nobenega spopada med delaveci in vojaki. Kjer so se prikazali vojaki, so se močno razkropile. Po dnevu se je skušalo napasti trgovski dvor, a napad je bil odbit. Zvečer so se pridružili štrajku tudi delaveci električnih tovarn. Vsled tega so nekateri porabili

zvečer temo ter so v raznih ulicah razbili na prodajalnicah itd., a mir je bil hitro vzpostavljen. Dne 23. t. m. ni bil nihče ubito z oružjem ranjen. Točno število ranjenec dne 23. t. m. znaša 333.

PARIZ 24. List »Echo de Paris« poroča iz Petrograda, da je v Moskvi in Lvavi pričel splačni strajk. Iz Sebastopolja in Odesa poročajo o nemirih. Uradni krogi da so presenečeni. En del delavecev Putilovih tovarn je sklenil zopet pričeti delo.

PARIZ 24. Socialistični listi so otvorili podpisovanje za občinstvo štrajkujočih in žrtv. Iz Petrograda javlja, da se je 40.000 delavcev zbralo v tovarnah Kolpino, odpoljane so tja žete. Državna banka je zaprta. Bankirji so prejeli razlog, naj zavtrijo svoje pisarne in blagajne. Železniški promet med Petrogradom in Moskvo je ustavljen.

PETROGRAD 24. Delavski klub je bil na ukaz mestačnika načelnika zaprt. Jesen, urednik časopisa »Pravo«, je bil arstovan.

PETROGRAD 24. Denarna sredstva v blagajnih delavcev so neznačna. Le narvaški oddelok delavskega kluba, ki je prvi za Putilovo tovarno, ima v svoji blagajni 15.000 rabljev. Siromašnejim se izplačuje le kako male podpore. Olikani sloji zbirajo nadalje podpore za ravnence. Delaveci se ni še aretovalo; kolovodje delavskega gibanja so še na svobodi. Vasiljev, ki je takor zastopnik nekega oddelka delavskega kluba spremjal Gaponovo minčo nedeljo, je bil ubit. Trije pomembni Gaporovi so ranjeni, Gapon pa je skriven.

PETROGRAD 24. (Petrogr. brz. agent.) Na centralni postaji: belgijske električne držbe so delaveci ustavili delo. Ta družba ima največ naročnikov.

PETROGRAD 24. (4. ura popoludne, Petrogr. brz. agent.) Med množico in kozaki je prišlo do novega spopada. Kozaki so rabili sablje. Nekoliko delavecev je bilo ranjenih.

PETROGRAD 24. (Petrogr. brz. agent.) V minoli noči so bili aretovani profesor Karjev, pisatelja Peščenov in Anenski ter mestna zastopnika in odvetnika Kedrin in Saitnikov.

PETROGRAD 24. (5. in pol ura pop. Petrogr. brz. agent.) Med prebivalci na Nevskem prospektu in v sosednjih ulicah vlada razburjenost. Vsa okna v pritličjih so zapita z deskami.

PETROGRAD 24. Delaveci velike tovarne za kotle v Bari so danes zopet pričeli delati, na kar so v tovarno vdrli delaveci električnih tovarn ter so zahtevali, naj se delo ustavi, sicer da bodo rabili silo. Tovarna je na to delo ustavila. Predmestje Simonov, v katerem bivajo samo delaveci, je mirno. Delaveci se sicer zbirajo v gručah, vendar se vedejo mirno.

BEROLIN 24. »Berliner Tageblatt« poroča iz Petrograda: Po ulicah hodijo

delatniku Gorjanskemu, tudi osa je povadigala tedaj ranjeno srce k materi večne ljubezni, naj odvrne od nje jarem nemilega suženjstva. Ali od trenotka, ki je prinesel mladečki rešitev ljubezni, od trenotka, ko so je usta strica Pavla odprla raj na tej zemlji, obljudivši jej Berislava za moža, od tedaj je Angelijina roka vsaki dan kitila posebeno sliko mladim ejetjem, in vsaki dan je klečala deklic pred Materjo božjo. Z namenom se ustenje vstrepečala hvaležnost do svetnice, iz željnih očej dvigala se je tiba prošča iz živega srca, naj prikršja čas nade, naj približa trenotek blažene resničnosti. Tako tudi danes. Dan se je nagibal. Jeseško sonce je sililo skozi okence v cerkvico, tresče se po ejetju, po sliki, mešajoče se z lučjo lamp in spuščajo se nežno na temne klete Angelijine, ki je povezane glave in kleče pred Materjo božjo molila iz globine svoje duše. Oh, se nikoli ni molila tako vroče, tako živo.

To mlado sreco, polno ljubezni, je drhtelo kakor rosna roža ob toplem sončecu. Na oknu je šepetal jesensko listje, daleč, daleč

ogromne manjčice. V javnem parku pa je neprenehoma po mestu. Na Nevskem prospektu je prišlo do spopada med dečavi in četami. Vojaki so streljali. Današnje posvetovanje tiskarskih in novinskev lastnikov je bilo brezvpršno.

Govori se, da se je postavil na čelo delavščev pisatelj M. Gorki. Danes ni prišlo do večih spopadov, kakor se je pričakovalo, prišlo je le do malih spopadov med delaveci in vojaki. Na glavnih ulicah je električna razsvetljjava prekinjena. Na cestah gore veliki ogoni. Večina delavecev iz predmestij ni danes niti prišla v mesto.

Svečenik Gapon

RIM 24. List »Francesca« piše, da je svečenik Gapon italijanskega pokolenja. Njegov starci oče, ki se je zval Gabboni, je šel z Napoleonovo vojsko na Rusko, ter se ni več vrnih v Italijo. Njegova žena se je potem z malimi otroci podala k njemu. Oče svečenika Gapona je umrl pred petimi leti.

Štrajk v Kovnem.

KOVNO 24. Včeraj so delaveci v vseh tukajšnjih tovarnah in železničnih delavnicih ustavili delo.

Delavci v tovarni Kolpino.

PETROGRAD 24. Vest, razširjena v inozemstvu, da je prišlo med delaveci tovarne Kolpino, načinjajoče se 15 milij od tukaj, in vojaštvom do spopada, je popolnoma neosnovana. Delaveci tovarne, na številu 4000, so v soboto ustavili delo, toda vedli so se mirno. V nedeljo zjutraj je neznačna skupina odšla v Petrograd, toda vrnila se je kmalu. Danes je tamkaj mir.

Carjevo pooblastilo.

BEROLIN 24. »Berlin. Tageblatt« poroča iz Petrograda: Car je dal velikemu knezu Vladimirju pooblastilo, da postopa svobodno. Včeraj ob 3. uri popoludne se je pri velikem knezu Vladimirju vrnilo posvetovanje.

Demonstracija Rusov v Parizu.

PARIZ 24. Kakih 100 Rusov se je predpoludne zbralo v neki kavarni na boulevardu St. Michel, da bi priredili demonstracijo. Nastal je med njimi pretep, tako da je moral posredovati polej.

Vladni program.

DUNAJ 24. Poslanska zbornica se je zopet sešla. Ista je bila dobro obiskovana. Ministerstvo je bilo polnoštivalno navzoče v svečanih obleki. Predsednik grif Vetter se je v svojem nagovoru spominjal umrli poslanec Evgenia Abramoviča in Schenala. Po dovršenih formalnostih je pričel govoriti ministarski predsednik baron Gautsch ter je izjavil, da gre stremljajoči vlade v prvi vrsti za tem, da reši v zvezzi z obema zbornicama

se je odmakal šum sveta, a tudi temo obraz Matere božje kakor da se je nasmehal dekle.

Da, da! Nada je postala vedno krajša, sreča vedno bližja. Ko je kralj Karlo zasedel prestol, ko je pravica izvila hincavški ženi žezlo, ko je narod poležil zlato krono na teme ljubljenega kralja, poleži tudi vježje Berislav na mlado glavo poročni venec. Balasa je dolgih, krvavih let, ali sreča je skrajšala leta v mesecu, morda v dnevi. Tako je močila, kar naenkrat so zazvenele po tlaku ostroge. Angelija ni obrnila glave. Bržkone prijeha kakov plemič iz kraljevega spremstva po hodaiku. Ali koraki se primikajo bliže in bliže k cerkvici in so dospeli do nje. Deklica je spustila glavo niže v dlani in je molila dalje. Tedaj se je dotaknilo nekaj njenih ramen. Angelija se je stresla, obrnila glavo, skočila, vekliknila in obstala kskor kamen. Do vrha čela jo je oblika rdečica, usta so se odprla na lasko, roki, sklenjeni v molitev, sta se stiskali močneje in gledala je pred se v tla, kakor da je kazkila, kakor da je grešnica. Pred njo je stal Be-

Naročnina znaša za vas leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročje brez dopolnene naročnine se uprava ne oziroma. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravljana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnina, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konzorcija lista „Edinost“. — Narodna tiskarna konzorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poročno-hranilni račun št. 652.841.

važne in nujne predloge. Ministerski predsednik se nadeja, da prične zbornica redno delovanje, kar je tudi želja prebivalstva. Delovanje zbornice ni le v državnem interesu, ampak je v prvi vrsti v interesu zbornice same, ker le aktiven parlament zamore uveljavljeni svoje pravice in svoj uprav v javnih poslih. Potem zgine tudi bojanec, da bi še težje monarhije premaknilo v drugo državno polovico (izvahna pohvala.) Ako se pa stranke zbornice zopet združijo v skupno delovanje, tedaj je pričakovati, da se reši eden najtežji problemov avstrijskih, od katerega edino je pričakovati trajne sanacije notranjega političnega položaja, to je zbljanje nemškega in češkega plemena. Ministerstvo, ki je ministerstvo uradnikov, bo z njimi nepristransko, kakor tudi z drugimi narodnostmi. Vlada bo z veseljem pozdravljala in podpirala vsako tako prizdevanje. Vlada obrne posebno pažnjo na to, da bodo delovali tudi deželni zbori ter bo skupno upravo vodila popolnoma nepristransko ter se vestno ravnala po zakonih, toda ob tem tudi varovala svojo autoriteto in javni red.

Ministerski predsednik je omenil razih važnih zakonskih načrtov, ki jih bo morala zbornica rešiti, ki imajo namen povzdržiti industrijo, trgovino in poljedelstvo. Ministerski predsednik je konečno prosil, naj zbornica prične plodonosno delovati.

Govor ministrskega predsednika je zbornica aplaudirala. Ko so bile prečitane došle vloge, je posl. Choc pradlagal, naj se o vladnem programu odpre debati, kar je pa zbornica z veliko večino odklonila. Prihodnja se jutri.

Brzojavne vesti.

Strajk v Vilni.

VILNA 24. Tukajšnji delaveci štrajkajo. Mesto je mirno.

Knez Usurov poslanik na Dunaju.

PETROGRAD 24. Knez Usurov, doseganji poslanik v Rimu, je imenovan poslanikom na Dunaju.

+ Knez Ceschi a Santa Croce.

RIM 24. Veliki mojster reda maltežkih vitezov, knez Ceschi a Santa Croce, je umrl.

Novo francosko ministerstvo.

PARIZ 24. Novo ministerstvo je definitivno sestavljeno: Rouvier, predsedništvo in finančne; Chaumie, pravosodstvo; Delcasse, zunanjih stvari; Eiffenne, notranje stvari; Berteaux, vojno; Thompson, mornarico; Clementel, kolonije; Gauthier, javna dela; Benvenu Martin, uk; Dupuy, trgovino; Ruau, poljedelstvo.

+ Dr. Schaffer.

LJUBLJANA 24. Deželni odbornik dr. Adolf Schaffer je danes popoludne po kratki

rivalj Palčič, opazuječ kakor očaran to milo sliko nedolžnosti, svetnico, rekli bi, pred svetnico.

— Angelija, hrepelenje moje, je sprekovil mladenič nežno, oprosti, da te odtegujem sveti molitvi. Vem, moje srce se je zagrešilo proti Materi božji, motilo tvojo počnost. Nu, ali pa je moglo, da ne bi grešilo? Hrepelenje moje duše ima nezljomljive proti, a širi jih za teboj, sluša, za teboj. Glas mojega srca je zaglušil klicanje, s katerim je narod pozdravljal novega kralja. Okolo mene je vrvela množica slavnih junakov, a kaj je meni njihova, kaj moja slava pred tabo, zaročnico mojo? V sijajnem spremstvu kraljevem usiljevala sta se mojim očem dragocenost in biser, srebro in zlato. Ali za veta divni sijaj ostajal sem slep, ostajal tožen sredi občega veselja, saj nisem gledal tvojih očej. Vhajajoči v mesto sem vpraševal vsako drevo, vsaki kamen, nič videl tebe? Pogledoval sem željno na vsako okno, da li se ne skriva za njim miljenka moja?

(Pride še).

PODLISTEK.

111

bolerni umil. Pred leti je bil dr. Schaffer tudi državni poslanec. (Dr. Schaffer je bil poslanec kranjskega veleposessva. Rojen je bil v Bregenu na Tirolskem in je bil eden najbolj delavnih nemških kranjskih voditev. Star je bil 66 let.)

Italijanska zbornica.

RIM 24. Danes popoludne je bila otvorjena italijanska zbornica.

Srbska skupščina.

BELIGRAD 24. Današnja seja skupščine je bila po prečitanih došlih ulogah zaključena, ker niso ministri utegnili priti na sejo. Prihodnja seja jutri.

Gibanje za uvedenje ustave v Rusiji.

(Izjave dvornega svetnika dra. Jagića.)

Znani slavist na dunajskem vseučilišču, dvorni svetnik Jagić, ki je bil za časa svojega znanstvenega delovanja na petrograjskem vseučilišču imenovan ruskim državnim svetnikom, se izjavlja v »Agramer Tagblattu« na naslovni način o sedanjem gibanju v Rusiji. Opa presoja položaj tako pesimistično. Neznano pa je, ako se govori o Rusiji kakor o kolesu in ako se položaj slika tako, kakor da je Rusija blizu svoje pogube. Na rod, kakor še je ruski, se ne more pogubiti. Položaj naroda v Rusiji je sedaj boljši, nego je bil v sedemdesetih letih, ko je Jagić tam deloval. Tudi ruski narod je napredoval; seveda le počasno, kakor to že ni mogoče drugače pri narodu, ki ima le dolžnosti in ne pravice. Najboljšte je da je na sedanji situaciji, da ni osebe, ki bi mogla storiti potrebnih odločilnih korakov. Car Nikolaj je plemenita duša in ima najboljše namene. Ali mehka narav je, na katero delujejo vsi možni, največ pa reakcionalni vplivi. Nisprednjem osebam, kakor še je Wtte, manjka avtoritet, da bi carja potegnili za seboj ter ga trajno navezali na delo reform. Razmerek v Rusiji so tem huj, ker tam si odgovornega zastopstva in ker zadnji »činovnik« greši v imenu carjevem. Pred vremem naj bi se uvel torej kakov reprezentant vea z tem, z temstrom naj bi se povrnil vsej tisti delokrog, ki so ga imela že pod carjem Aleksandrom II. Občakovat je tudi, da zemstvo svojih peticij in zahtev ne formirajo natančno, kakor tudi da naredi sam ne zna precizirati, kaj hoče! Ampak le občuti, da mora priti drugače. Najprej bi morali zahtevati odpravo preventivne cenzure. Ni bilo prav, da nemški posvetovanja radi prenosove tiskovnega zakona niso bili pozvani tudi zastopniki novinista.

O sedanjem delavskem gibanju pa sudi Jagić, da ni odločilnega za pomena, ker je prebivalstvo Rusije izveni nekatera industrijalna srednja, agrarne. Prav za prav prisja delavsko vprašanje v poštov le na russkem Poljskem, kjer se proletarijat vsled ljubosumja russkih industrijev nahaja v slabih odnosih. Zanesljivo v tem pogledu da je, da se je med russkimi industrijali pojavila ideja, da bi se Poljska ločila od Rusije po carinarski moji, da bi se na ta način oteževala poljska konkurenca v Rusiji. Dogodki na skrajnem Vzotku so povspomnili vzdajanje gibanje, ker so sedaj razkriti razne državne organizms. Jagić ne daja pravljnjem, ki hočejo dogodek povodom blago-sloviljenja vode označiti kakor atentat. Tu da je bila zopet skoro gotovo kriva stara ruska nemarnost, ali pa so bili topovi nabasani, da bi eventualno rabili proti ingrednikom.

Na zaključku pa pravi Jagić, da je v interesu ugleda Slovanstva želiti, da se najde kak izhod iz te zmešnjave. In naj se vgori iz ruske države kar hoče, ruski narod bo obstal v ednem. In čim zadobiti svobode, bo mogel ta narod zaprijeti konkurenco z najnaprednejšimi narodi.

* * *

Te izjave gospoda dvornega svetnika Jagića bodo dobro došle morda tudi mnogokratemu slovenskemu »svobodnjaku«, češ videte, kako govori tudi ta slavni slavist in avtoriteta. No, žil nsm je, da moramo tem našm »svobodnjakom« prav hitro nekoliko skliti veselje z opozorjenjem, da je bil isti dr. Jagić, ki je izumel — bosanski jezik, da so mogli potem... drugi negirati srbsko in hrvatsko v Bosni-Hercegovini!

Dvorni svetnik priporoča uvedenje reprezentativnega sistema v Rusiji. A takoj na

to trdi, da zemstva ne znajo formulirati svojih zahtev, a ljudstvo samo ne ve kaj hoče, dočim je prej zatrdir, da delavstvo je brez odločilnega pomena! Kje je torej podstava gibanja za uvedenje reprezentativnega sistema? Če ima to gibanje res kako podstavo, morebiti ista po takem le — i z v e n R u s i j e !

Jagić pravi, da ruska masa v svoji postoti ima le občutek, da mora v Rusiji postati drugače. To naj bi bil argument za uvedenje ustave? Vzemimo nekoliko logike v roko in izvajajmo. V neustavni Rusiji je torej občutek mase naroda, da mora priti drugače, argument za uvedenje ustave. Ali, ako bi hotel g. Jagić nekoliko ogledati se med maso prebivalstva recimo konstitucionalne Avstrije in konstitucionalne Italije, uveril bi se, da ima tudi tu mass občutek, da bi moralno priti drugače! V kake začetki nas pa sili ta občutek v konstitucionalnih državah? Tadi za uvedenje ustave? Ne, saj to že imamo. Torej? Nu, po istej logiki bi občutek mase, ki zahteva spremembu, zahteval — odpravo ustave! Seveda bi se nam lahko reklo, da pri nas bi trebalo drugače, poboljšane ustave. Dobro! Ali isto tako moremo reči, da v Rusiji bi trebali le poboljšanja uprave! Da, tega treba v Rusiji. Nihče ne tasi, da trpi ogromna ruska država na mnogih hibah! Za to bolezen pa treba pravega zdravila. Zelo sumljivo pa je — je rekla te dni »Politik« — da so za blaginjo in gorje Rusije najglasnejši tisti, ki zistemljeno in z najgršnimi sredstvi delujejo proti Rusiji. Njihov idejalni organizacija, ampak popolna desorganizacija ruske države. Če bi Rusija — pravi praski list — postopala po nasvetih teh dobrih prijateljev, potem jo getovo zaloti katastrofa!

* * *
Včerajšnja »N. Fr. Presse« je priobčila nastopno izjavo dvornega svetnika dr. r. s. Jagića:

Dunaj, 23. januarja 1905.

Z ozirom na neki razgovor, ki se je baje vrnil z menoj, in ki se ima jutri priobčiti v raznih časopisih, izjavljam, da je v soboto zvečer prišel k meni neznan gospod, ki je hotel slišati o mojih nazorih glede russkih razmer. Jaz pa nisem imel nobenega razgovora z gospodom, ki se vzde mojim ponovnim izjavam, da ne morem v sedanjem trenutku dati nobenega pojasnila, ni dal odvrniti. Tudi ga nisem pooblastil, da priobči kakoršo si bodi izjavo kakega mnenja v mojem imenu.

V. Jagić.

Nemiri v Petrogradu v luči oficijelnega poročila.

Vladni opis slove:

Početkom leta 1904. so bila na prošnjo nekoliko tovarniških delavcev petrograjskih potrjena pravila »Petrograjskega društva tovarniških delavcev«. Društvo je nameravalo s tem zadovoljiti duševnime in verskim interesom ter odvračati delavce od katorša si bodi zločinske propagande. Delavci so izvolili predsednikom društva svečenika deportacijske ječe, Jurja Gaponja. Malo po malo je društvo pričelo razpravljati o razmerah med delavci in delodajalcem, in meseca decembra 1904. je provzročilo, da so delavci posredovali, ko se je hotilo iz Putilovih tovara odpustiti štiri delavca, od katerih pa nekateri (kakor se je konstatovalo) niti niso bili odpuščeni, ampak so sami dobrovoljno zapustili delo. Vzde temu so delavci, nahujskani od Gaponja in členov društva, dne 15. t. m. prenehali ter so zahtevali spremembu reda o prečenjevanju dela in odpuščanju delavcev.

— Poskusi nadzorstva tovarn, da bi delavce pomirili, so ostali brezvsečni. Štrajku v Putilovih tovarnah so se pridružili vsi delavci drugih velikih tovarn, na kar se je štrajk hitro razširil ter se raztegnil na vse tovarne. Istdobno so rastle tudi zahteve delavcev. Pisane zahteve, sestavljene največ od svečenika Gaponja, so se razširjale med delavce. Delodajalci so imeli posvetovanja, na katerih so zastopali stalnike, da bi zadovoljili nekoliko zahtev provzročila popolno nadziranje industrije, dočim so bile druge zahteve odobrene ter bi se jih morale deloma tudi izvršiti. Ob tem so delodajalci izjavili,

da so pripravljeni razpravljati z delavci, ne pa z organizacijo štrajkovcev, ampak le z delavci posamičnih tovarn. S tem pa niso bili delavci zadovoljni. Ker se je štrajk vrnil mirno, se ni porabilo nikakih represivnih sredstev. Od početka štrajka ni bil nikome arzovan.

Agitaciji delavskega društva se je pa kmalu pridružila agitacija revolucionarnih

krogov. Dne 21. t. m. je društvo, na čelu mu Gapon, nastopilo z revolucionarnimi zahtevami. Tega dne je Gapon sestavil peticijo delavcev na carja, v kateri so bile razpoložljive za delavce tudi predzrune zahteve političnega značaja. Med delavci se je propagiralo mnenje, ki se je tudi pisano razširjalo, da je potrebno, da se delavec dne 22. t. m. zboso pred carsko palačo, da Gapon osebno predloži carju prošnjo. Zahteve političnega značaja in pa namen shoda pred carsko palačo se je pa delavcem zamolčal.

Fanatični govor, ki jih je Gapon imel na delavce in zločinska agitacija so iste tako razburili, da so dne 22. t. m. v velikih masah šli proti centru glavnega mesta. Na nekaterih točkah je prišlo med njimi in čestimi do krvavih spopadov, ker se delaveci niso hoteli pokoriti redarstvenim naredbam, oziroma so direktno napadli vojaštvom. Vojaštvu je moralno na več točkah mesta rabiti strelno orožje. Na IV. točki mestnega dela Vasiljevski Ostrov je množica napravila barikade iz žice in desk ter je razobesila ruševno zastavo. Z oken sosednih hiš so streljali na vojake ter metalni nanje kamenje. Množica je vzel redarjem sablje ter se je žojimi obrožila. Oplenila je tudi Schaffovo tovarno za orožje ter si prilastila 100 sabelj. Redarji so jim pa sablje odvzeli. Množica je potrgala brzojavne in telefonske žice ter je napadla uradno poslopje druzega mestnega dela ter demolirala uradne prostore. Na Peterburški strani je oplenila tudi pet prodajalnic.

Slovensko vseučiliščno vprašanje.

Z Dunaja poročajo, da se je v skupni seji parlamentarnih komisij češkega kluba in »slovenske« zveze razpravljalo tudi o ustanovitvi slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Dr. Šusteršič je izjavil, da stopi po vodom parlamentarne rešitve italijanskega vseučiliščnega vprašanja na površje tudi vprašanje glede ustanovitve slovenskega vseučilišča. Dr. Šusteršič je vprašal Čeha, je li njihov klub pripravljen do skrajne meje podpirati slovenske zahteve. Čehi so to vprašanje potrdili ter izjavili, da se zamorejo Slovenci popolnoma zanesti na Čeha.

Dr. Šusteršič je v »slovenski zvezki« poročal o sedanjem političnem položaju, o svojih konferencah z ministerstvom predsednikom Gautschem in skupni seji parlamentarne komisije češkega kluba in »slovenske zvezki«. Klub je sklenil, da vočaka, kaj ukrene novo ministerstvo.

Drobne politične vesti.

Novi državni tajnik za Finsko Iz Petrograda poročajo, da je državnim tajnikom za Finsko imenovan senator Linder.

Sultano obolel. Iz Carigrada poročajo, da je sultano hudo obolen. Zdravniška operacija je neizogibna. Vlada pa noče tega privoliti, ker bi z tem pospešila katastrofo. V slučaju sultanove smrti pride v prvi vrsti v poštov kakor pr. zlonaslednik Rašid efendi, ki zasede prestol kakor Mohamed V.

Od druge strani se pa veste o sultanovi bolezni dementuje.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Rodbovo c. kr. carinarskega čefijala, gospoda Karla Nachtigalla, zeta pokojnega gospa Ivana viteza Nabergoja, je zadel hud udarec. Umrla je včeraj zjutraj dražestna hčerkka, oziroma sestra Lizi v vjetju 12 let. Naše sožalje.

V Gorici je umrl v visoki starosti umirovileni šolski svetovalec, monsignor Alojzij Pavissich. Pokojnik je bil svojedobno tudi šolski svetovalec za ljudske šole v Trstu.

Cvetka na grob pokojni Lizi NIGHTIGALLOVI. Ne morem pozabiti te nadobudine 12 leta deklica, ki jo je ljubil vsak, kendar jo je pozna. Ne gre mi iz spomina, kako je pomagal na velikem Ciril-Metodovi veselici pri sv. Ivanu. Kako vesela je prilegal k meni mi javit, da ona je vse razprodala. Da, imela je mnogo onih lepih lastnosti njenega starega očeta, našega nepozabnega Nabergoja.

Ko sem stala prednočnjem pri njeni postelji in zrla v to trepeče bitje, zalle so mi solze oči, s ko je ona to videla, dejala mi je: »Ne jokati, vsak mora na svetu kaj trpeti, in jaz trpm sedaj, s katerim ozdravim pomagala. Vam bom še na veseljih prajati. Vedela sem da revica zastoji upa in še bolj se mi je trgalo sreči. Stariši so potom pozvali zdravnika se zdravniške postaje,

vse storili, da bi obranili pri življenu mlado nadobudno hčerko, zastoji, niti hude operacije ki jih je tako voljno prenašala, niso priznane temu bitju. Zato pa kličem v zadnji pozdrav naši ljubljeni Lizi: »Sveti ti večna luč!«

M—a.

Imenovanja. Suplent na mestni realki v Idriji, g. V. Levčnik je imenovan za pravega real. učitelja.

Sekcijski svetnik v ministerstvu notranjih stvari baron Egon Winkler, je imenovan za ministrskega svetovalca.

Imenovanje. Vinorejski komisar g. Alojzij Štrekelj je imenovan za vinorejskega pristava Dalmacijo.

Soproge c. kr. profesorjev na delu. Dognajemo, da hodijo soproge nekaterih c. kr. profesorjev na državnih šolah po rodbinah, kjer nabirajo prispevke in šenice za žensko skupino »Südmark«. No, sedaj bo menda umeval vsakdo pomen in omen neprestanega poplavljana našega mesta z nemškimi profesorji in učitelji in njihovimi — soprogi.

Požrtvovanost v Sežani. Dodatno k naši včerajšnji novici pod tem naslovom primorjam, da so »neimenovani« nabrali tam navedene svote z geslom: »Prevelika naglača koristi dostikrat nasprotniku«. Dopolne svote hrani naše upravnštvo.

Odsek pekovskih pomočnikov v Trstu vabi na veliki pleš, ki bo v soboto dne 28. januaria 1905. v veliki dvorani »Narodnega doma« (Piazza Caserma 2). K plešu bo sviral popolni vojaški orkester. Pleš bo vodil plešovodja gosp. Ivan Umek. Blagajna se odpre ob 9. uri; pleš prične ob 10. uri zvečer in bo trajal do 4. ure zjutraj. Vstopnina: za možke 2 K, ženske 1 K. Vsaki možki ima pravico dovesti seboj dve dame.

Ker je čisti dobiček namenjen obnemogljam pekovskim pomočnikom, se darovi hvaležno vsprejemajo.

Na obilno udeležbo uljudno vabi

O d s e k.

Iz trgovske in obrtne zbornice v Trstu. Minister za trgovino je potrdil izvitev Ivana Antona di Demetrio predsednikom, in Ermenigilde Mazzoli podpredsednikom trgovske in obrtne zbornice v Trstu za leto 1905.

Snežni zameti na Tirolskem so po nekih krajih nad dva metra visoki.

Slovenski pešpolk št. 17. se je včeraj iz Celovca odpeljal na Ogrsko, kjer ga bodo rabili pri državnozborskih volitvah.

Zima v Gorici. Iz Gorice pišejo, da so imeli tamkaj včeraj 7 stopinj C mraza. Bril

Goriška deželna blaznica. Goriški deželni odbor je poveril v svoji zadaji seji gradnjo deželne blaznice stavbinskemu mojstru Perko iz Ločnika.

Ferijalni tečaj za srednješolske profesorje se ustanovi vsled naredbe načelnega ministerstva na vseh vseučiliščih, za letos v Giadcu, v Lvovu in na češkem vseučilišču v Pragi.

Nov slovenski list v Ameriki. V Pittsburghu je začel izhajati »Delavski prijatelj« — prvi in edini slovenski delavski list v Pensylvaniji.

Razmerno milo zimo imajo letos v Celovcu. Do sedaj je toplomer kazal samo enkrat 21 stopinj C mraza. Za koroško glavno mesto je to izredna izjema.

11 oseb v smrtni nevavnosti na delu. Sinoč po 8. uri je imel zdravnik se zdravniške postaje mnogo opravila na Llydyovem parniku »Habsburg«, ki je usidran v prostej luki. V shrambi za led na tem parniku se

FILJALKA
c. kr. privat.
AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
za trgovino in obrt v Trstu
sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze prinoscu	na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevnim odpovedem 2 $\frac{1}{2}$ %	proti 4 dnevnim odpovedem 2 $\frac{1}{2}$ %
• 30 • 3%	• 30 • 3%
v z atih napoljenih na izplačilna pisma	proti 30 dnevnim odpovedem 2%
• 3 mes. • 2 $\frac{1}{2}$ %	• 6 • 2 $\frac{1}{2}$ %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja.

bodočega leta in sicer po dotednejši opisvedi.

Bancogiro v kronah

x 2 $\frac{1}{2}$ % takoj v kolikor na razpolago.

Krone in zlati napoljeni na tekoči račun po dogovorjenih pogojih, kjer se stavijo od časa do časa in sicer po roka odpovedi

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Bu impesto, Brno, Karlove vari, Reke, Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo, kakor tudi Zagreb, Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermannstadt, Inomes, Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd, prosto stroškov.

Se bavi s kupovanjem in prodajo

deviz, drobišča in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh drugih iztirjevanj.

Daja predume

na Warrante in vrednosti po jasnih pogojih Krediti na karikacejske listine se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v kateroskoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna zaklada.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zakladi se izplačujejo menične nakaznice "Banca d'Italia" v italijanskih lirah ali v kronah po dnevnom kurzu.

C. kr. priv.

Riunione Adriatica di Sicurtá

Glavnica in rezervni zakladi društva glasom bilance 31. decembra 1902.

Zadružna glavnica (od kajih vplavljeno 3,200.000) K 8,000.000

Reservni zakladi dobitkov K 7,133.580

zaklad proti vpadjanju vrednosti javnih efektov K 3,700.580

Reservni zakladi premij za zavarovanje K 71,255.752

Zavarovanja na življenje v veljavi K 254,965.140

Izplačane škode v vseh oddelkih od ustanovitve društva [1838-1902] K 498,919.050

Društvo sprejema po jasnih pogojih zavarovanja proti požaru, strelji, škodi v sled razstreljih členov, kakor tudi prevozov po suhem in morju; sklep pogodb je za zavarovanje življenje po raznovrstnih kombinacijah, za glavnice, rente plačne do smrti ali po smrti zavarovanca, doto otrokom itd.

Gostilna T. MAJCEN

ul. Nicolo Machiavelli 34 (ex Forni). Toči istrska in dalmatinska vina, beli opolo, posebna tipika vina. **Prve vrste pivo.**

Gorke in mrzle jedila.

Sprejema naročbe na kosila in večerje. NB. Za družino istrsko vino po 36 od 5 litrov naprej po 34.

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specjaliteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI (od ogoljene sladke škorje)

Iznajditev in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mejnarodnih razstavah.

Počasne se zaupanjem odličnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grloboju, kašlu, hriposti, upadanju glasu, kataru.

Zamorejo jih vživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobiječiči in svež glas.

NB. Pazite na nepoštene ponarejanja ter zahtevajte vedno "Pastiglie Prendini".

V škatlicah: v lekarni "Prendini v Trstu" ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

ULICA CASERMA št. 6

PRODAJALNICA manufaktur in drobnarij, bombažvine, fuštanja, izgotovljenega perila, krp itd. itd.

vse po najnižjih cenah.

Ivan Visintini.

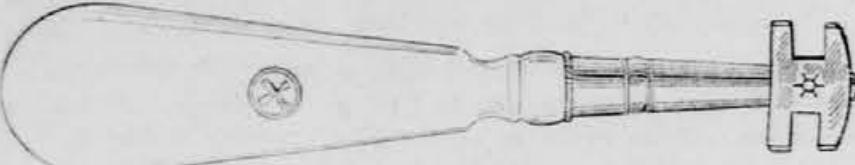
sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nočna druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt zmanjšujči se vpladi.

Vsek član ima po pretekli petih let pravico do dividende.

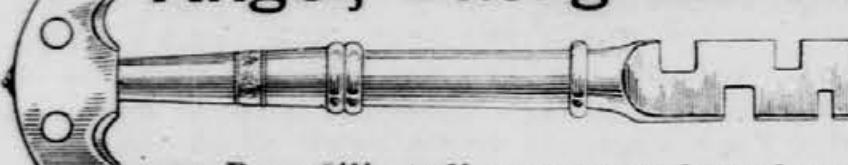
Dijamanti za rezanje šip

po 1.80.2.40.3.
4. 5. 6. 8. 10.
11. 15. 20. 30 K.

Nad 10.000
ima v zalogi

Angelj Casagrande

TRST
Portici di Chiozza 1
Telefon 994

Vsek komad
je zajamčen

Razpošilja tudi posamezne komade po povzetju.

Narodni kolek je
vzbudit pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHISTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

ADOLF GRÜNWALD

angležka krojačnica
TRST — Piazza Grande št. 2 — TRST

Gratis in franko prospekti angležkega sistema.

Na naročbo elegantnih moških oblek po meri.

Prezplačeno čiščenje in likanje obleke, katero se pošije in se jo tudi izroči dotednjemu naročitelju.

Zavod prve vrste za uniformiranje.

Prospekti za častnike, prostovoljce in c. kr. uradnike gratis in franko.

KONSTANTIN RUBINIK

Prodajalnica mrežic, Ulica Stadion 3.

Sprejema prekladjanje in čiščenje svetlik na plin ob času selitve. Neprekosljive plinove mrežice. — **Vsekovrstni pripadki za razsvetljavo.**

Naročbe za popolno čiščenje stanovanj.

Odlikovana v Rimu s zlato kolajno in zasluznim križcem

Odlikovana tovarna za čopiče in ščetke

Odlikovana na Dunaju s zlato kolajno in častno diplomo

IVAN ANGELI

ulica Vincenzo Bellini (nasproti cerkve sv. Antona novega).

Edini specijalist za izdelovanje zidarskih in slikarskih čopičev; lastna špecialiteta čopičev za barvanje s pokostjo.

Pleteni naslanjači francozkega sestava in nedosežne kakovosti.

Se ne boji nikake konkurenco glede zmernih cen kakor tudi izvrstnega izdelka.

Čuvati se je dobro, da se ne zamenja moja tvrdka s konkurenti jenakega imena.

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedicijsko podjetje RUDOLF EXNER - TRST

Telefoni št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefon št. 847.

Filialke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripavljene skladische.

Edini tržaški zavod za "VACUM-CLEANER".

Točna postrežba in nizke cene.

Po visokoj kr. zemaljsko vladu proglašena lejkovitom vodom rudnicom

Apatovalčka kiselica

naravna alkalično muriatična litajska kiselica, vrlo bogata ogljičnom kiselinom izviro: **popud kristala čisto stolno piće.** — Glasoviti lejčnički auktoriteti prepisju oru kiselico s najboljim uspehom kod vseh bolesti pribavnih orga in grkljana proti uloz ma in reumi, kod želudčnog, plučnog, grlovnog in vseh drugih katara proti hemeroidima (zlatnoj žili), kod boli bubrega, mjejhura, kamenca, šečerne bolesti, zrnatih in natekljivih jet, a, žgaravice in mnogih drugih bolesti. Prokušalo izvrstno in nedakriljivo sredstvo kod spolnih in mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirale ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagradjena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa

15 zlatnih medalja.

"UPRAVITELJSTVO VRELA APATOVALČKE KISELICE",

ZAGREB, Ilica br. 17.

Dobiva se u svim lekarnama, trg. mirodija, restauracijama i gostionama.

Glavno zastupstvo za Trst in Istru: **Johannes Klingenberg & Comp.**

u Trstu ul. Giorgio Galatti št. 6, I.

„SLAVIJA“ vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rozervni fond 29,217.894.46 K Izplačane odškodnine: 78,324.823-17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vsekozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

MIRODILNICA

Emiliju Cumar pok. Friderika

Općina št. 209 zraven kavarne „Ali' Elletrovia“

Velika izbera in zaloga

Šip, žebanje, barv, čopičev, mineralnih vod, vinskih špirita, voščenih in lojevih sveč. Kisline, laneno olje, navadno in dišeče milo.

Općina št. 209 zraven kavarne „Ali' Elletrovia“

Zaloga je vedno preskrbljena z vini najboljših kletij. Cene: istrsko po 64 st., belo brsko po 80 st., opolo z Visa po 72 st., vse franko po dom.

Za obilne naročne se priporoča

IVAN TONEL

Restavracija

Alla Città di Francoforte'

ulica Molin Piccolo št. 17

vogal ulice Saverio Mercadante stev. 4 (ex Piazza della Zotta)

toči izvrstno in vedno sveže

Steinfeldsko pivo